

grafi af den store Astronom (1871); blivende Betydning trods visse Mangler har derimod hans forskellige Udgaver af Tyge Brahes og hans Slægts Breve, som han dog ikke naaede at faa fuldførte. For en stor Del med Tyge Brahe som Udgangspunkt kom han ogsaa ind paa en Række andre Arbejder, dels om dansk Personal- og Kunsthistorie, dels topografiske, af hvilke flere (*Samlinger til dansk Bygnings- og Kunsthistorie*, 1872—78, og *Bidrag til dansk Kunsthistorie*, 1890—1901) har megen Værdi som Materialsamlinger.

J. A. F.

Den 18. Juli 1910 døde Professor juris Henning Matzen. Han var født i Angel 1840 og blev Professor 1870; ved Siden af sin Universitetsgjerning deltog han i vort hjemlige politiske og offentlige Liv, til hvis virksomste Kræfter han hørte, af Udlandet kaldtes han til Arbejdet for mellemfolkelig Ret og Folkeret og til at være Dommer i Stridsspørgsmaal mellem Staterne. Ved disse Sider af hans Gjerning skal der ikke dvæles i dette Tidsskrift, men mærkeligt er, at han uagtet denne store Optagethed fik Lejlighed til at udfolde en betydelig og righoldig Forfattervirksomhed. Til dennes Omraåde hørte fra hans tidligste Tid Retshistorien. Matzens to ældste retshistoriske Arbejder *Den danske Panterets Historie indtil Chr. V.s Lov* (1869) og *Kjøbenhavns Universitets Retshistorie 1479—1879* (2 Bd. 1879) udmærke sig ved grundmuret Bygning og rig Benyttelse af utrykt Materiale, ved en systematisk Behandling og en skarp og dyb Undersøgelse af Retsforholdene; begge Værker have desuden kastet Lys over mange Omraader udenfor deres egentlige Emne.

Matzens *Forelæsninger over den danske Retshistorie* (6 Bd. 1893—97) gjør i enkelte Henseender Indtryk af at være et foreløbigt Arbejde; i lang Tid vægrede han sig ogsaa imod, at Bogen betragtedes som offentlig udkommet, i Boghandelen kom den ikke, og den skulde kun tjene som Hjælp for de Studerende. Siden Stemann 1871 udgav sin tilsvarende Bog, var der ikke blot gaaet et langt Tidsrum, men i denne Tid havde dansk Historieskrivning udfoldet sig paa en helt ny Maade, og ligeledes var der bleven offentliggjort talrige vigtige

Kilder. Hele denne Litteratur havde Matzen med stor Flid benyttet i sin Bog; dog tilfredsstillede det ham ikke, at han ikke i en saadan Grad som det var hans Ønske, havde kunnet benytte utrykt Materiale. Hans Bog afhjalp imidlertid i høj Grad et Savn, den blev snart flittigt benyttet i Udlandet; man mærkede ogsaa overalt Forf.s klare Tankegang og sunde Dom, og mange nye Synsmaader vare fremsatte.

En særdeles smuk og tankerig Afhandling var hans Universitetsprogram *Om Bevisreglerne i den ældste danske Proces* (1893); i et andet Program behandlede han *Danske Kongers Haandfæstninger* (1889), her i Tidsskriftet meddelte han Afhandlinger om Lovkilder fra det 12. og 13. Aarh. Ogsaa hans i Forening med J. Timm udgivne *Haandbog i den danske Kirkeret* (1891), hans *Den danske Statsforfatningsret* (4. Udg. 1908—10) og *Forelæsninger over den positive Folkeret* (1900) indeholde mange retshistoriske Undersøgelser og Betragtninger. Matzens utrættelige Arbejdsdrift, der var forbundet med stor Pligtfølelse, overvældede ham omsider og satte Grænse for hans omfattende videnskabelige og praktiske Virken, hvoraf endnu saa meget smukt var at vente for Danmark og for de Lande, der ved at tildele ham store internationale Hverv havde vist en ubetinget Tillid til hans Skarpsind og Retsind.

Joh. Stp.

Den fhv. Lektor ved en af Stockholms Latinskoler Magnus Höjer, f. 1840, døde 23. Marts 1910. Hans vigtigste historiske videnskabelige Arbejder er den grundige *Öfversigt af Sveriges yttre politik under åren 1676—80. Ett bidrag till Johan Gyllenstiernas historia* (Upsala Universitets Årsskrift 1875) og hans Fremstilling af Pfalzkongernes Historie i *Sveriges historia* 4. D. (1881). Ved Siden deraf har han udgivet det fortjenstfulde historisk-topografisk-statistiske Værk *Konungariket Sverige*, 1.—4. D., 1872—83.

Professor ved Universitetet i Zürich Karl Daendliker er død 14. Septbr. 1910, 62 Aar gl. Hans Hovedværk er *Geschichte der Schweiz* (flere Udgaver i 3 Bind, den første